

بازار ایرتسی — ۱۵ تشرین ثانی ۱۹۳۶

جلد : ۷

دردنچی سنه — نومرو ۷۴

اداره خانه :

باب عالی جاده سنده اقدام

پوردی یاننده کی بناده

خصوصی دائره

صاحب و مدیری

محمد مسیح

مجله رسمی

آبونه شراطی سنه لکی ۲۰۰

آلتی آیلنی ۱۰۰؛ فوق العاده

نسخه لرا بچون ۵۰۰ و ۳۰۰

غروشدر .

مجموعه مزهیا ۴ طبیبی تنسیب

ایدله یی اثر لر اعاده ایدلنز .

هر آیک برنجی داوده بشیمی کونلری هیقار، علمی، ادبی، اقتصادی، فنی رسمی مجموعه در

مشغول اولان استادلر يايه جقلا در. بز شمد بلاك،
يالكنز آنادولو خلق شرقلر يته ودارالخانك
بوشرقلره عائد مساعيسنه دفتي جلب ايتكه
اكتفا ايده جكز .

آنادولو چوق حساس بر مملكتدر .
بوراده ياشايان توركلر ، شء لك ، موسيقى نك
آهنكى ايچينده عصرلره ذوقلر ي تربه
ايتش ، هيچاني منعتنده طادارق يوكسهلش
انسانلردر . بعضا تكيه الهلرلنده ، بعضا عاشق
نغمه لرلنده كوكلر ي نك ائني بولوب آغلايان ،
ياخود سعادتلر ي نك قاناد چير ييتلر ي دويان
آنادولو توركي ، حياتنك برقم صفهلر ي
حزين وياشاقراق مصرعلره شء لك ايدلكنه
توديع ايتكى و موسيقى اهترازلر ي زمانك
اُلدنن آلوب استقلالك قوجاغنه ويرمكى نيجه
وقتدن برى اوكره شمدر . آنادولونك صنعت
محصوللرى اسكى و اسكبلكنه رغمأ دائما تر
ونازه در . بونلرده باسبق كوى اودالرينك
سربست سكونتدن ، داغ هوالرينك آچيق ،
پوروزسز ، اعوجاجيز آقبتسندن ، نچم
اورمانلرينك ازلى راوتندن بارزشملا واردر .
اوصننده بونلرى حسن ايده ايده نيشتن
وكوزلر ي اولا او صنعتنه آچان آنادولو
چوقجقلىرى ، ضعيف وجودلرلنده بر شاعر
و موسيقشناس قلى طاشلرلر . بىك برماچرا
ايه ده ليك ده شيك اولان مقدس آنادولو ،
بونك ايچون تسليسى دائما شعرده ، موسيقده
آرامش ، شعرله باش باش ، موسيقى ايله دوداق
دوداغه يانامشدر . ديشله ييتركه ، شعرله
موسيقى ، آنادولونك كنديسيدر . آنادولو
خلق شرقلر ي ديكايين ، بو غريب ديارك
او كسوز حياتي خيالنده جانلانش بولور .
آنادولو خلق شرقلر ي نك ايناك قيمتى ، ايته
بو خاصه لرلنده در و بو اعتبار ايله اونلر حقيقه
حرز جان ايدلكنه لايقدر .
دارالالخان هفتك آنادولو خلق شرقلر ي
طوبالامق ايسنه مهنى ، بو مقصدله سوكيلى
آنادولوي برر دولاشه مهنى بزجه وطن
خدمتلر ي نك الكزياده قديره شايمان اولانيدور .
توركلر ي نك بو قيمتدار عنصرلر ي اختصاصه

« اومور و صمه »

صبرا مور داغلر ده قار
مارمارا طوشوب
قايار ، چالار ياندى
آرتق ايچم ايناندى
صوك غروم بوغروب ...
اوستنده آق بايار .

قوانده صبرا ، كتاب
تارلا ده ، ده كيزلر ده
دوشوب قالقه چق برده
حياته يانايدان
بو چوره ني آشيادن
ذبحچره بركى اوچ ياش
صولوردى ياواش ياواش
برجذوب كي ي
قايك آله وي
ايچدى بو شوم كرداب . .

يادمده نه نينم وار ،
نه او قبل ديشي چهره . .
حالا فورماي ، شهره
نه چون بو يون اكيم
قيد آلتنده اوپوشان
كنجلكي نيله ييم
بو يوسوكه طوشان
كوكسه باصار ، صبقار !

طيرماندين قيريل يار ،
اولوم قادار سارب و ديك ...
آچ ، يارلر ي ، قوشلر
بو يارينه دونيور . .
بو غروبده سونيور
دوغه مايان بر كنچلك .

ابراهيم سيفي

تماس ايدين چيختدن تدقيقه باشلايان دارالا .
لحان هشتك بو مساعيسى ، اُلتنه قيصه بر
زمانده اكمال اولونه باز . بونك ايچون سته لر
صرفي لازم كلديكي كي ، عيني زمانده مؤثر ، فعلى
برحايه ، تشويقده احتياج واردر . علا .
قدار دائرلر لك بوفعلى ، مؤثر حايه ي دارالا
لخاندن اسير كهمه مهنى عني ايدمركن تورك
اوجاني كنجلك انجمننك ، بوندن سوكراده
ضيا بكك قوفوران طرژنده مصاحبلره
هميزي مستفيد ايتسه ، بو يوك براميد
ايچنده انتظار ايتديكميزي سوله مكده فائده
بولويورز .
۹ تقريبن ناي ۱۹۶۶

محمد خال

اجتماعيات :

ملتلر حياتنده « اجتماعى تحاول » لك

عقلملرى نهلر در ؟ [۱]

۱ ،

جمعيت اصلاحر كقتز قالماز . يابيلان و طيفه لك
تأثيرى نختنده عضور ، بيهلر تبديل ايدر . بو
« تحاول » اوزورنه بك چوق معضل مسئلهلر
موضوعدر :

اولا بو تحاولك علنى نه در ؟ اجتماعى عضورك
فعايتي جمعيتلر تبديل ايدمركه كافى دكلير .
زيرا برما كنهك فعاليتي ما كنهى آتچي آشيندن
يرر . حالوكه اجتماعى ميخانيكيتده يالكر « آشينه »
تغيير ايدمركه قالار . ميخانيكيت ، ما كنه استعمالله
طبيعى بر صورتده قكملدده ايدمركه .

بو تحف « خصيصه » ، سجيبه رهدن كلبور ؟
ايكى عنصرك بو « خصيصه » نى ايشاهه يارديمي
واردر طئنده : برى تكاملى تحريك ايدمركه
شيكه ، باشقه بر تحيرله « موتور » لك ماهيت ،
ديكرى ده استعمال اولان باشليجه واسطه لك
طبيعتنه تعلق ايتكمهدر .

موتور ، ينى تحريك و طيفه مهنى كورده شى ،
انسانده داهان ائى اوليق آرزوسيدر ، انسان
مبادأ شرافلنك تعديلى ايسنه . اسيتوزاتك
تعميق وجهله يالكر موجودنك بقاسنه شاعى
اولاز ، موجوديتي بوولنك ، بوكسانكده آرزو
ايدمركه . نظار مشيده ، بوتون ذى حيات بوولر
ايچنده انسانى ديكرلرندن آيران « خصيصه » ،
فارقده ايته بوذر . واسطه نه كانه ، اوده ذكلك
اكتشايدر . بوتون ديكر عضولر كي انسان عيقلنه
اعطاي ايتك ايسنه : فقط بو اعطاي جهدى انسانده
بو ييتون خصوصى برمنظره آلير ، چوتق چاپوق
« ذهنى ، فكرى » بر شكل اكتساب ايدمركه .
طبيعتنه اعطاي جيوائلر ده « لجائو » « غير عقلى در .
انسانده ايدمركه « تأمل » در اراده انسانده

« محاكه » مرفقيله سوق ايديلير . جهده بو ييتون
باشقه روشنه ، بو ييتون باشقه بر قلعيت آلير .
هان نامحود بر شمول انسان اوغل ايچين « مكى »
اولور . فرد ، حيواننده اولداني كي يالكر چه

[۱] : بو يازيلرى « جلى مجموعه » قارلر يته
يارلنده « سوسولوژى » مجموعه سى بديرى و يئن .
الملل اجتماعيات القيتومى كتاب عمومىسى « رده » .
و درمس « لك ۱۹۶۶ ينى بو سته انشاز ايچش
بر كتمانندن نقل ايديبورز . محيطنر ده اجتماعيات
تغليلر ي عللى بر استقامت و برده ييدك ايچين
آروواده انشاز ايدمركه صوك اُردنن جمو .
علازمركه ، كتابلر مارك « نور » آله سته ،
« حله » آله سته احتياج واردر قناعتنده :

« نای » نك كنجازه سی

محرر لر مزدن وسام عونى لىفتر بلك یتش ايكنجى
نسخه مرده بومستایه داتر ژاى دینى شوسطر.
لری قائلورمز هیچ شه بزرگ خاطر لارلری :
« لاکن تزینات اعتباریه روفوقو بیه
اولسه ، اور ، صاحبی بولونمش اختاصدن
صرف نظر ، محقق محافظه ایدله لیدو .
شوندن دولانکه انشا طرزی اعتباریه قديم
بر تودك اوی نمونه سیدو . بنانك بویوك
شاعره عائد اولوب اولدینى مسئله سى ده
الکدر بلدیسی اولندیرمه مأموری بلك
تشبیهی حل ایده جکدر . (آثار عتیقه) مراد
قلیسی و بو خصوصه تبع صاحبی اولان
بو ذات مهتم قوناغك صاحبی دفتر خانه
فیدلرندن جیئار مقبله مشغولدر . والحاصل
اصل آوادینى بوله ماقبله برابر بویوك اعتنا
ایله محافظه یی طرفدارى یم . »
جمعت عمومه بلدیك اجتنابى ولايستنبه
۱۱ تشرین ثانی تاریخى (ملت) و فقه زدن :
« بوندن سوکرا اسکنداره امیر آخوړ
مجلسه سنده هدم ایدلکده اولان آناختار
اعاضی علی بك قوناغك حرم باغچه سنده
شاه (نای) مرحومه عائد اولدینى آكلار
شیلان كنجخانه بنانك استعلاكى حقه دك
مضبطله اوقونارق قبول ایدلدى .
بوسطر لری اوقودندن سوکرا اسکندار
بلدی مدیریت بکدن تحقیقات حقه دك معلومات
وجا ایتدك . بو خصوصه مثبت بر نتیجه الیه
ایدلمه مدیکى . مع مافیه (آثار عتیقه) دن
اولى دولایسه بنانك صائین آناجنى
سویلدیر .
بو حادثه وسیله بیه شهر امانتده صوك
زمانله قادر یا بیان ییقى ذهینك باخاصه
امین بك زمانده ییقان بعضی اثر لری
دو زونه رك - تمامه دكیشمش اولدینى سوختیه
حكم ایدیور و آرتق زده ده حرمتزه عائد
اثر لره صنعت ودولایسه صنعتكاره حرمت
ایدله جكنه ایناتیوروز .

کیدو . بالخاصه « نای » (۱) اجتنابى شكلرك
رجعتی ، تکررى موضوع عتابیدى : « اجتنابى
بنا » تولىنه رهبر اولان اصولك عكسینه مو
اوله سیار ، بکدیگری اوزرینه وضع ایدلش
طبقه زدن كیكلى اوبله دور بلیك ، كاسكلى
داها فضله مقاومت ایدهلر . بوفكر ، علی الهاده
حالده ، دوزخوردو . زیرا « تربیه » نك
« حرث » لك ایلک مكشایى لك اساسى ، لك
زیاده لازم ، لك آرزو اوقی چلكسكه معروض
اولاریدر .

ندان جمعی دانا قایب اولش اسكى شكلركه
- وق ایچى : روما ایچاطور لك خرابى
اوزردنه « نای » عصرده اینالیاده . بوانسانده
موجود اولان « نای » حدود دى داخنده نسماً
مستقل كوچوك بلدهل ظهور ایتمه مئر . بالعكس
عصرى بویوك مترك طایفه لانى اولان بویوك
قواللر شكل ایتشدو .

تارد بوموضوعه دائر تكرر ، ارتجاع و تدقی
قاعدسینه مخالف قواعدو وضع ایدیه حكى ظن
ایندى : « عدم انقزال و تكرر » پرهایی اورد .
تایه قوی : بر جمیت اصلا مقدم طریقه دن ،
مقدم صرحا لدن تکرار كیكس . تدلیزنده بیه
جمعی ایلک حالله یكى حالتدن تغیر ایدهن بعضی
فكلك عصر لری قایلر . جمعت ایلک حالتدن بعضی
شلك « یكى حال » ده ده باقى لدینى . زده غایره
تارد ایله برابر قبول ایدیوروز . مع مافیه بالذمه
بولر حقه دك محسوس رستوروز وضع ایلک جسارت
و كساختاق اولور .

مترجی :

معلم

اراهیم محسوس

(۱) نای نارنجی و فلولوز و محرردو .
فرانسه ده فكر حالتده دهرن ایزر راقشدر .
لك مشهور اثر لری : « اون دوفوزنجی عصرده
فرانسز فلولوز لری : « انكیز ادبیات تاریخی
« صنه فلسفسى » اینالیابه سیاحت » « پیره
سیاحت » « اینالیاده صنه » « بلچقاده صنعت
» بوانسانده صنعت نام اثر لیدر .

مردمك تاثیریه معروض قلمان ، عین زمانه
هر دقیقه محیط اوزرینه تاثیر اجرا ایدهن . برطر
فدن فرد محیط طرفدن تبدیه اوغرادینى كى
فردده محیط تبدیه بوقی اولور .

ذكا ايجادريك عرض ایتدیكى احمدى قائده
كشفاك تراكم ایدلمه سی خصیصه سیدو . بوسو
رتله عصررك نوالینده ايجادرك دوامی ايجادرك
بر بر لری تولید ایتجاری ایضاح اولقده در .
بشری اداره ایدهن فكررك بشریك لغیب
ایتدیكى عملیه ، استعمال ایتدیكى اشیاك مجموعی
لایتقم توسع و تولید ایتكده در .

توكت ، سرمایه ماهرى تدقی ایدهن
غایره ل تارد (۱) بونك بزم متعاقب ايجادرس
مجموعه دن باشه برتنی اولدینى سوله سیدو . بو
ماهرانه تعریفك دوزخوردو اولماسی ایچین یالکیز
وجوده کثیران اوزلده ، مشخصلاشمش ايجاد
لك موضوع بحث اولدینى علاوه ایلک ، هیچ
اولاذه ذهنی سرمایه ، مادی سرمایه دییه تقریب
یاقی و بوخندیدى ایتكجه نه تطبیق ایلک لازم
كلیور .

یى نوعن ، پرهائیه اعتباریه ، قایل و وفا
واسطه لريك ، عمل ییكینك ، نظری معلوماتك
تولیدینى كورمكده در . مع مافیه بوزرستلیك
هیچده علی الاطلاق اولدینى قطعا ایدیور ،
زرا وضع ایتدیكى قاعدك چوق استثنایى
موجوددر . اصولا ایلری بوزخوردو حرکت
وارسده اكثریا نوقلر ، حنى رجعتلر ، اجتماعلره
اولیور . بونوقلر ، بوجعتلر زده ن كلیور .
بعضا بر اوزوشوق فكر لری ایتلا ایدهن ،
ذكلك حرکتی ذبیره كى مشكلاته اوغراویر .

اكتریا آذ ایله یلشمش رزمه نك ، زمانك داها
فضله امله یلشمش بر زمره اوزرینه « اعلاكو »
تأثیریه اوله سیار : چین مدینتك عصرلره
حرکتی لری برتنی نودن بر ملته مسقط كى
كوروور . شنبی عصرده روما مدینتك خراب
اولوشی بویوك قسم ایتكی نوع عله بوسطر .
بنا برین بوجعتلر ، تدلیزك فورمول ، دستور
حالت وضع ایدلش بر قانو و ریدو .

چوق دهن ، تدلیز قانو وضع ایتك تفك
اولدى . فقط بوقاعدلر تام موقت قاراغامش

(۱) غایره ل تارد بویون اجتنابى حرکلى ،
جریالری ، حادثه لری « تقلید و ايجاد » بوزایله
ایضاح چایمیش ، باستورك ، بیرویلر حاستا
اقلری فرددن فردن نقل ایدهن . اسانندن ملهم
اولورق و حشيك مدینى ، طایفه كى مدنى تقلید
ایتدیكى ایلری بوسومش ، اجتماعلره دوركهام
مكتبه قانو كلكرك « افسى فردى » بر اصول
فأسیسه چایمیش معروف بروجایى و اجنا
عیانجیدر . « تقلید قانولری » « اجتنابى قانولر »
نامده كى اثر لری لك زیاده شهرت قازاغش و فضله
اوقومش كابلریدر .